

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om markstationer och vissa radaranläggningar och lag om ändring av lagen om rymdverksamhet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om markstationer och vissa radaranläggningar och att lagen om rymdverksamhet ändras.

I lagen om markstationer och vissa radaranläggningar föreskrivs det om tillståndsplikt för anläggande av markstationer eller radaranläggningar och för markstations- och radarverksamhet. Tillståndsmyndighet är Transport- och kommunikationsverket. En förutsättning för tillstånd är i synnerhet att verksamheten är riskfri med tanke på den nationella säkerheten och att vissa tekniska säkerhetskrav uppfylls. För behandlingen av tillstånd ska utlåtande begäras av säkerhetsmyndigheterna. En verksamhetsutövare är skyldig att rapportera om sin verksamhet, inklusive om sina kunder, till tillståndsmyndigheten.

Dessutom föreslås det att lagen om rymdverksamhet ändras så att det till lagen fogas bestämmelser om bedrivande av satellitbaserad fjärranalys som en del av rymdverksamhet eller separat. Bedrivande av satellitbaserad fjärranalys kräver tillstånd. Tillståndsmyndighet är arbets- och näringsministeriet, som också är tillståndsmyndighet för rymdverksamhet. En förutsättning för tillstånd är i synnerhet att verksamheten är riskfri med tanke på den nationella säkerheten och att vissa tekniska säkerhetskrav uppfylls. För behandlingen av tillstånd ska utlåtande begäras av säkerhetsmyndigheterna. En verksamhetsutövare är skyldig att rapportera om sin verksamhet, inklusive om sina kunder, till tillståndsmyndigheten.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

1.

Lag

om markstationer och vissa radaranläggningar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Lagen tillämpas på anläggande av markstationer och radaranläggningar och på markstations- och radarverksamhet inom Finlands territorium eller i fordon eller på farkoster som är registrerade i Finland. Vad som i denna lag föreskrivs om markstationsverksamhet gäller även radarverksamhet.

Lagen tillämpas inte på

- 1) sändning och mottagning av i 136 § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) avsedd radiokommunikation som är avsedd för allmän mottagning,
- 2) kortvarig förbindelse för programproduktion i mobil satellitkommunikation eller användning av försöksnatur som har beviljats radiotillstånd, eller
- 3) användning av terminalutrustning som det med stöd av 39 § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation inte behövs tillstånd för samt användning av motsvarande terminalutrustning på farkoster i internationell trafik.

Med avvikelse från 2 mom. tillämpas lagen dock på mottagning av sådan satellitkommunikation för radiopejling som sker på annat sätt än med sedvanlig terminalutrustning och vars huvudsakliga syfte är något annat än synkronisering av kommunikationsnäten, radionavigering eller annat sedvanligt utnyttjande av tidsuppgifter eller geografiska data.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *markstation* sändare som finns inom Finlands territorium eller på farkoster eller i fordon som är registrerade i Finland och som kan sända data eller signaler till ett system som finns i rymden, eller mottagare som kan ta emot data eller signaler från ett system som finns i rymden, samt utrustning som är avsedd för behandling, såsom lagring, bearbetning och överföring, av sådana data eller signaler,
- 2) *markstationsverksamhet* sändning av data eller signaler ut i rymden eller mottagning av sådana från rymden med hjälp av en markstation samt behandling av data eller signaler,

3) *radaranläggning* sändare som sänder radiosignaler eller laserpulser till objekt som finns i rymden eller i den övre atmosfären, och mottagare som finns i anslutning till sändare eller separata mottagare som behandlar radarekon som återkastas från objektet samt den utrustning som behövs för behandling av sådana data eller signaler,

4) *radarverksamhet* sändning av radiosignaler eller laserpulser ut i rymden eller den övre atmosfären eller mottagning av sådana från rymden eller den övre atmosfären med hjälp av radaranläggningar samt behandling av radiosignaler eller laserpulser,

5) *verksamhetsutövare* fysiska eller juridiska personer som bedriver eller har för avsikt att bedriva markstations- eller radarverksamhet eller som faktiskt ansvarar för sådan verksamhet, och

6) *data* signaler som förmedlas eller tas emot av markstationer eller radaranläggningar och som innehåller av verksamhetsutövaren samt därav härledda produkter, oberoende av i vilken behandlings- eller lagringsfas signalerna och den lagrade informationen är eller på vilket sätt de sänds eller presenteras.

3 §

Myndigheternas markstations- och radarverksamhet

Lagens 4, 7–9, 11 och 15–20 § tillämpas inte på markstations- eller radarverksamhet som bedrivs av finska myndigheter, med undantag för kommersiell markstations- eller radarverksamhet som bedrivs av myndigheter.

En myndighet som bedriver markstations- eller radarverksamhet ska informera Transport- och kommunikationsverket om sin markstations- eller radarverksamhet samt om eventuella förändringar i verksamheten. En myndighet som bedriver markstations- eller radarverksamhet ska också informera Transport- och kommunikationsverket, om verksamheten överförs till en annan myndighet.

Närmare bestämmelser om lämnande av den information som avses i 2 mom. och om de uppgifter och handlingar som ska lämnas får utfärdas genom Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter.

4 §

Tillståndsplikt för verksamhet

En markstation eller radaranläggning får anläggas och markstations- och radarverksamhet bedrivs endast om Transport- och kommunikationsverket på förhand har beviljat tillstånd till verksamheten. Om beviljandet av tillstånd uppenbart påverkar den nationella säkerheten, beviljas tillståndet av statsrådet. Tillstånd kan beviljas för viss tid, högst tio år åt gången. Ett tillstånd får förenas med sådana villkor som behövs med tanke på markstations- eller radarverksamhetens säkerhet och tillsynen över verksamheten. Tillståndet kan dessutom förenas med villkor som gäller kunderna hos den som bedriver markstations- och radarverksamhet samt de säkerhetskrav som anges i 5 §.

För att tillstånd ska beviljas förutsätts att

1) verksamhetsutövaren har lämnat Transport- och kommunikationsverket en utredning om att de säkerhetskrav som anges i 5 § uppfylls,

2) verksamhetsutövaren har lämnat Transport- och kommunikationsverket en utredning om de förfaranden för identifiering av kunder och kundkontroll som verket tillämpar,

3) markstations- och radarverksamheten inte strider mot Finlands nationella säkerhet, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik, och

4) den sändande markstationen eller radaranläggningen har beviljats eller det har för den ansökts om radiotillstånd enligt 39 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

I ansökan ska verksamhetsutövaren lämna en för tillståndsprövningen behövlig och tillförlitlig utredning om att de förutsättningar som anges i 2 mom. uppfylls. Verksamhetsutövaren ska dessutom lämna en utredning om markstations- eller radarverksamhetens kunder och kundgrupper samt om verksamhetsutövarens ägarförhållanden.

Närmare bestämmelser om ansökan om tillstånd och om de uppgifter och handlingar som ska ingå i tillståndsansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Verksamhetsutövares tillförlitlighet

En verksamhetsutövare ska vara tillförlitlig. Om denne är en juridisk person, gäller kravet på tillförlitlighet verkställande direktören och dennes ställföreträdare, ledamöter och ersättare i styrelsen, ledamöter och ersättare i förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän och andra som hör till den högsta ledningen.

En person anses inte vara tillförlitlig, om

1) han eller hon under fem år före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under tre år före bedömningen har dömts till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig att bedriva markstations- eller radarverksamhet,

2) han eller hon annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att bedriva markstations- eller radarverksamhet,

3) näringsförbud som gäller detta har förts in i myndighetsregister eller kreditupplysningsregister,

4) han eller hon är försatt i konkurs eller enligt utmätning eller någon annan utredning är oförmögen att svara för sina skulder, eller

5) hans eller hennes handlingsbehörighet har begränsats.

Den tidsfrist som avses i 2 mom. 1 punkten ska räknas från det att domen har vunnit laga kraft till den tidpunkt då ansökan togs emot. Om domen inte har vunnit laga kraft, kan den dömde dock fortsätta utöva den beslutanderätt som ingår i hans eller hennes ägarandel, om detta ska anses vara uppenbart motiverat utifrån en helhetsbedömning av den dömdes tidigare verksamhet, de omständigheter som ledde till domen och andra omständigheter som inverkar på ärendet.

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av myndigheter och av den som sköter en offentlig uppgift få för skötseln av verkets uppgifter enligt denna lag nödvändig information om den som ansöker om tillstånd och verksamhetsutövaren, om ledamöter och ersättare i styrelsen eller förvaltningsrådet, om verkställande direktören, ansvariga bolagsmän och andra i därmed jämförbar ställning [och om organisationsanknutna personer som avses i 2 § 2 punkten i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) och om organisationer som avses i 1 punkten i den paragrafen i vilka en organisationsanknuten person hos sökanden har eller har haft ställning av organisationsanknuten person]. Rätten att få information gäller också straffregistret och bötesregistret.

6 §

Säkerhetskrav

Verksamhetsutövaren ska sörja för riskhanteringen i fråga om markstationen eller radaranläggningen och markstations- eller radarverksamheten. Markstations- och radarverksamheten och verksamhetsutövaren ska uppfylla följande säkerhetskrav:

1) sändning och mottagning samt annan behandling av data eller signaler är informationssäker och markstationen eller radaranläggningen är tillräckligt skyddad mot yttre störningar och hot mot informationssäkerheten,

2) utomstående aktörer inte har obehörigt tillträde till de lokaler eller anordningar som används i verksamheten och från vilka markstationen eller radaranläggningen styrs eller som används för datahantering,

3) markstationens eller radaranläggningens prestanda, användbarhet, kvalitet och funktions-säkerhet kan följas upp,

4) de kränkningar av och hot mot informationssäkerheten som riktas mot markstationen eller radaranläggningen samt fel och störningar som i avsevärd grad stör dess funktion kan upptäckas,

5) markstationens eller radaranläggningens logguppgifter som innehåller de kommandon som getts systemet och sensorerna, krypteringsmetoderna och de koder som använts i verksamheten samt tidpunkterna och rutterna för kommandokedjorna bevaras i 10 år,

6) data eller signaler inte lämnas ut för militärt bruk till ett land som är föremål för EU:s eller FN:s vapenembargo eller för någon annan användning som strider mot EU:s eller FN:s sanktioner,

7) kontinuiteten i verksamheten och hanteringen av krissituationer har säkerställts och det finns beredskap för återhämtning från störningar samt säkerheten i leveranskedjorna för de elektroniska system som är viktiga med tanke på verksamheten har säkrats,

8) praxis som gäller riskhanteringsförfarandet och säkerställandet av säkerheten i informationssystemen dokumenteras.

De åtgärder som avses i 1 mom. 1–4 och 7 punkten ska ställas i relation till verksamhetens karaktär, till kostnaderna för åtgärderna och till de tillgängliga tekniska möjligheterna att avvärja hot.

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål informera Transport- och kommunikationsverket om den har skäl att misstänka att den har lämnat ut information till en oönskad person eller för ändamål som verksamhetsutövaren misstänker äventyrar den nationella säkerheten eller fullgörandet av Finlands internationella förpliktelser eller strider mot Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Detsamma gäller situationer där en verksamhetsutövare upptäcker att en obehörig person har fått tillgång till information eller data som har sänts eller tagits emot av en markstation.

Närmare bestämmelser om säkert bedrivande av markstations- och radarverksamhet samt om minimikraven på anordningar och funktioner som påverkar säkerheten och på personalens kompetens och erfarenhet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Överföring av markstations- eller radarverksamhet

Ett tillstånd som gäller markstations- eller radarverksamhet får inte överföras till någon annan än ett företag som på det sätt som anges i 1 kap. 6 § i bokföringslagen (1336/1997) hör till samma koncern. Den myndighet som beviljat tillståndet ska omedelbart informeras om en överföring inom en koncern.

Om det bestämmande inflytandet enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen eller motsvarande faktiska bestämmande inflytande i förhållande till tillståndshavaren förändras, ska den myndighet som beviljat tillståndet omedelbart informeras om förändringen, och myndigheten ska inom två månader från det att den informerats besluta om huruvida tillståndet ska återkallas på grund av förändringen i det bestämmande inflytandet.

Den myndighet som beviljat tillståndet kan låta bli att återkalla tillståndet om det är uppenbart att förutsättningarna för beviljande av tillstånd uppfylls och verksamheten fortgår i enlighet med tillståndsvillkoren. Beslutet får förenas med sådana i 5 § avsedda villkor som behövs för säkert bedrivande av markstations- eller radarverksamhet och för tillsynen över den.

Tillståndshavaren kan be den myndighet som beviljat tillståndet meddela ett förhandsbeslut om vilken inverkan en förändring i det bestämmande inflytandet får på tillståndet. Transport- och kommunikationsverket ska meddela beslutet inom två månader från det att ansökan kom in.

8 §

Ändring och återkallelse av tillstånd

Den myndighet som beviljat tillståndet får ändra eller återkalla ett tillstånd till bedrivande av markstations- eller radarverksamhet, om

1) det i tillståndsansökan eller dess bilagor har getts felaktig eller bristfällig information som har påverkat prövningen av beviljandet av tillstånd,

2) verksamhetsutövaren eller markstations- och radarverksamheten inte längre uppfyller de förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 4 §,

3) verksamhetsutövaren på ett väsentligt sätt har försummat eller brutit mot en skyldighet eller begränsning enligt denna lag eller mot tillståndsvillkoren,

4) det är nödvändigt att ändra eller återkalla tillståndet på grund av Finlands nationella säkerhet, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik, eller

5) verksamhetsutövaren överför tillståndet utan godkännande enligt 7 §.

En förutsättning för återkallelse är dessutom att tillståndshavaren trots uppmaning inte inom skälig tid har avhjälpt bristen, felet, överträdelsen eller försummelsen. I en situation som avses i 1 mom. 4 punkten kan det bestämmas att verksamheten omedelbart ska avbrytas.

I beslutet om att ändra eller återkalla tillståndet får den myndighet som beviljat tillståndet ställa sådana villkor som behövs med tanke på säkerheten när markstations- eller radarverksamheten fortsätter eller avslutas. När den myndighet som beviljat tillståndet återkallar tillståndet kan den också bestämma att verksamhetsutövaren ska överföra markstations- och radarverksamheten till en annan verksamhetsutövare eller myndighet som fortsätter verksamheten.

9 §

Avstående från tillstånd

Tillståndshavaren kan avstå från tillståndet genom att meddela den myndighet som beviljat tillståndet detta innan tillståndsperioden går ut.

10 §

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över att denna lag och de bestämmelser och beslut som utfärdats med stöd av den iakttas.

11 §

Uppgiftsskyldighet

Verksamhetsutövaren ska årligen lämna Transport- och kommunikationsverket en utredning om sin markstationsverksamhet inbegripet information om verksamhetsutövarens kunder.

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål lämna den myndighet som beviljat tillståndet samt Transport- och kommunikationsverket information om ändringar som kan inverka på de förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 4 § eller på tillståndsvillkoren. Verksamhetsutövaren ska också utan dröjsmål meddela om det har inträffat förändringar i markstationens kund- och ägarförhållanden.

Närmare bestämmelser om innehållet i den utredning som avses i 1 mom. och om den information som ska lämnas får utfärdas genom Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter.

12 §

Störningsanmälningar till Transport- och kommunikationsverket

En verksamhetsutövare ska utan dröjsmål eller senast inom 24 timmar från det att verksamhetsutövaren har fått vetskap om händelsen göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket, om verksamhetsutövarens markstations- eller radarverksamhet utsätts för eller hotas av betydande kränkningar av informationssäkerheten eller av någonting annat som gör att verksamhetsutövarens tjänst inte fungerar eller väsentligen stör den. Verksamhetsutövaren ska också utan obefogat dröjsmål anmäla hur länge störningen eller hotet beräknas pågå, om vilka verkningar störningen eller hotet har, om avhjälpanande åtgärder samt om åtgärder för att förhindra att störningen upprepas.

13 §

Transport- och kommunikationsverkets rätt att få information

Transport- och kommunikationsverket har när det utför uppgifter enligt denna lag rätt att av verksamhetsutövaren eller den som handlar för dennes räkning trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information få den information som behövs för att utföra sina uppgifter.

14 §

Inspektionsrätt

Transport- och kommunikationsverket har rätt att förrätta behövliga inspektioner av verksamhetsutövaren och markstations- och radarverksamheten eller att anlita en annan myndighet eller en oberoende sakkunnig för inspektionen. På sakkunniga tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Transport- och kommunikationsverket och en oberoende sakkunnig har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information rätt att få tillträde till de lokaler och andra områden som är i verksamhetsutövarens besittning eller användning och används eller har använts för att bedriva markstationsverksamhet och som är av betydelse för tillsynen över markstations- eller radarverksamheten. Transport- och kommunikationsverket och en oberoende sakkunnig har rätt att i den omfattning som behövs med tanke på tillsynsuppgiften få studera data samt behövliga handlingar och behövlig information, inbegripet information om det informationssystem eller de datakommunikationsarrangemang som inspektionen gäller.

Transport- och kommunikationsverket och en oberoende sakkunnig har vid inspektioner också rätt att få tillgång till data samt informationssystem som används i markstations- och radarverksamhet i den omfattning som behövs för tillsynen över 4 och 6 § i denna lag eller de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem samt tillståndsvillkoren. Transport- och kommunikationsverket och en oberoende sakkunnig har dessutom för detta ändamål rätt att utföra behövliga säkerhetsskanningar. I utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektion förrättas endast om det är nödvändigt för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det i fallet i fråga finns grundad och specificerad anledning att misstänka att det har skett eller kommer att ske en sådan överträdelse av denna lag att påföljden kan vara en administrativ påföljdsavgift eller ett straff enligt strafflagen (39/1889).

15 §

Behandling av information om elektronisk kommunikation

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information rätt att av verksamhetsutövaren få förmedlingsuppgifter, lokaliseringssuppgifter och meddelanden, om de behövs för tillsynen över 4 och 6 § i denna lag eller de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem samt tillståndsvillkoren eller för utredning av betydande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten.

Transport- och kommunikationsverket och en oberoende sakkunnig har rätt att inspektera och använda också förmedlingsuppgifter om och innehållet i andra radiosändningar än sådana som är avsedda för allmän mottagning, om det behövs för tillsynen över 4 och 6 § i denna lag eller de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem samt tillståndsvillkoren.

Vid den inspektion och användning som avses i 2 mom. eller vid sådan inspektion av data eller informationssystem som avses i 12 § 3 mom. får skyddet av konfidentiella meddelanden eller integritetsskyddet inte begränsas mer än vad som är nödvändigt.

Vad som i 319 § och 316 § 4 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs om sekretess för och utlämnande och utplåning av information som Transport- och kommunikationsverket har fått och skaffat om meddelanden, förmedlingsuppgifter, lokaliseringssuppgifter samt om innehållet i och existensen av konfidentiella radiosändningar tillämpas också på den information som Transport- och kommunikationsverket har fått och skaffat med stöd av denna paragraf.

16 §

Utlämnande av information och handräckning

Transport- och kommunikationsverket samt försvarsministeriet, utrikesministeriet, kommunikationsministeriet, Skyddspolisen och Försvarsmakten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information rätt att till varandra lämna ut handlingar som de fått eller utarbetat i samband med skötseln av sina uppgifter enligt lag samt att för varandra röja sekretessbelagd information, om det är nödvändigt för skötseln av de uppgifter som anges i denna lag.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att på begäran få handräckning av polisen och försvarsmakten för att utföra sina uppgifter.

Den rätt att lämna ut information som avses i 1 mom. gäller också den information som avses i 15 § 1 och 2 mom., om utlämnandet av informationen är nödvändigt för att bedöma huruvida

den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik äventyras. Utlämnandet av information får inte begränsa skyddet av konfidentiella meddelanden eller integritetsskyddet mer än vad som är nödvändigt.

Vad som i 15 § 4 mom. föreskrivs om sekretess för information hindrar inte att information lämnas ut till en annan myndighet, om det behövs för utredning av eller åtal för brott som gäller markstations- och radarverksamhet.

17 §

Tillsynsbeslut

Transport- och kommunikationsverket kan meddela den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter, beslut eller tillståndsvillkor som meddelats med stöd av denna lag en anmärkning samt ålägga denne att inom en skälig tid avhjälpa sitt fel eller sin försummelse. Transport- och kommunikationsverket kan omedelbart avbryta markstations- eller radarverksamhet som bedrivs utan tillstånd.

Skyldigheten kan förenas med vite eller med hot om att verksamheten avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

Bestämmelser om vite, hot om avbrytande och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990). Kostnaderna för åtgärder som vidtas genom tvångsutförande betalas i förskott av statsmedel och återkrävs av den försumlige. Kostnader som återkrävs är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivningen av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

18 §

Interimistiska beslut

Om ett fel eller en försummelse som avser denna lag eller bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter, beslut eller tillståndsvillkor som meddelats med stöd av denna lag utgör ett hot/[ett direkt hot mot den nationella säkerheten eller försvaret], får Transport- och kommunikationsverket som en interimistisk åtgärd avbryta eller begränsa den markstationsverksamhet som utgör ett hot eller bestämma om andra behövliga interimistiska åtgärder.

Transport- och kommunikationsverket ska innan det beslutar om interimistiska åtgärder ge den som är föremål för beslutet tillfälle att bli hörd, utom när detta inte kan ordnas så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

De interimistiska åtgärderna kan vara i kraft i högst tre månader. Transport- och kommunikationsverket kan förlänga de interimistiska åtgärderna med högst tre månader, om ett fel eller en försummelse inte har avhjulpts inom utsatt tid.

19 §

Påföljdsavgift

En verksamhetsutövare som bedriver markstations- eller radarverksamhet utan tillstånd enligt denna lag eller i strid med 4 § eller tillståndsvillkoren eller annars bryter mot bestämmelserna i denna lag, och trots uppmaning inte inom en skälig tidsfrist på minst tre månader rättar sitt förfarande kan påföras påföljdsavgift.

När påföljdsavgiften fastställs ska arten och omfattningen av förfarandet samt dess varaktighet beaktas. Påföljdsavgift får inte påföras om förfarandet endast är ringa eller det annars är ogrundat att påföra påföljdsavgift.

Påföljdsavgiften är minst 5 000 euro och högst 2 000 000 euro. Påföljdsavgiftens maximi- och minimibelopp justeras vart tredje år genom förordning av statsrådet så att beloppen motsvarar förändringen i penningvärdet. Påföljdsavgiften får utgöra högst tio procent av verksamhetsutövarens totala globala omsättning under det föregående året. Påföljdsavgiften påförs av Transport- och kommunikationsverket. Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

Påföljdsavgift får inte påföras, om inte den som misstänks för förseelsen eller försummelsen har informerats om att en utredning som gäller denne har inletts inom fem år från den dag då förseelsen eller försummelsen inträffade, eller vid fortsatt försummelse eller förseelse inom fem år från den dag då förseelsen eller försummelsen upphörde. Transport- och kommunikationsverkets åtgärder för utredning av förseelsen eller försummelsen leder till att preskriptionstiden börjar löpa från början.

Påföljdsavgiften är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av den finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter. Verkställigheten av påföljdsavgiften sköts av Rättsregistercentralen.

Bestämmelser om myndigheternas anmälningsplikt som är av betydelse med tanke på verkställigheten av påföljdsavgiften, om återbetalning av påföljdsavgiften och om andra motsvarande omständigheter som är nödvändiga med tanke på verkställigheten av avgiften samt närmare bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgiften får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Avgifter till myndigheter

Den som ansöker om tillstånd enligt denna lag är skyldig att till Transport- och kommunikationsverket i samband med ansökan och ansökan om förhandsbeslut betala en avgift på 2 000 euro. Ansökningsavgiften återbetalas inte trots att tillståndsansökan återtas eller avslås.

Tillståndshavaren är skyldig att betala en årlig tillsynsavgift för tillståndet till markstations- eller radarverksamhet. Tillsynsavgiften återbetalas inte trots att den som bedriver markstations- eller radarverksamhet upphör med sin verksamhet under kalenderåret.

De årliga tillsynsavgifterna för markstations- och radarverksamhet är följande:

- 1) 900 euro för markstations- eller radarverksamhet som bedrivs i affärssyfte,
- 2) 300 euro för icke-kommersiell forsknings- eller utbildningsverksamhet.

Tillsynsavgiften för markstations- och radarverksamhet tas ut årligen. Avgiften påförs genom beslut av Transport- och kommunikationsverket.

21 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

I Transport- och kommunikationsverkets beslut får det bestämmas att beslutet ska iakttas trots ändringssökande, om inte besvärmyndigheten bestämmer något annat.

22 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den xx xxxx 20 .

Markstations- eller radarverksamhet som har inletts före ikraftträdandet av denna lag får fortsätta utan tillstånd enligt X § eller godkännande enligt Y § i ZZ månader från dagen för ikraftträdandet av lagen.

2.

Lag

om ändring av lagen om rymdverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rymdverksamhet (63/2018) 1 och 4 §, 5 § 2 mom., 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19 och 21 § samt
fogas till lagen ett nytt 2 a kap. och en ny 17 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på rymdverksamhet som bedrivs inom Finlands territorium.

Lagen tillämpas dessutom på rymdverksamhet som bedrivs utanför Finlands territorium, om verksamheten bedrivs

- 1) på en farkost som är registrerad i Finland, eller
- 2) av en finsk medborgare eller en juridisk person med säte i Finland.

I denna lag föreskrivs det också om satellitbaserad fjärranalys, vars faktiska bestämmande inflytande finns i Finland och där prestandan för de anordningar eller den utrustning som används överskrider de gränsvärden som anges i arbets- och näringsministeriets förordning. Lagens 11 a, 12–15, 17 och 17 a § tillämpas dock inte på satellitbaserad fjärranalys som bedrivs av finska myndigheter, med undantag för kommersiell verksamhet som bedrivs av myndigheter.

På rymdföremål som rör sig i finskt luftrum tillämpas bestämmelserna om civil luftfart i tillämpliga delar.

I 1 kap. i strafflagen (39/1889) föreskrivs det om tillämpningsområdet för finsk straffrätt.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *rymdverksamhet* utsändande av ett rymdföremål i rymden, opererande av ett rymdföremål och annat bestämmande inflytande över det i rymden samt ett rymdföremåls återbördande och återvändande till jorden,

2) *rymdföremål* ett föremål som är utsänt eller som avses bli utsänt i rymden, inbegripet delar av ett sådant föremål, och varje anläggning som har använts eller avses bli använt för att sända ut ett föremål i rymden, inbegripet delar av en sådan anläggning,

3) *verksamhetsutövare* en fysisk eller juridisk person som bedriver eller har för avsikt att bedriva rymdverksamhet eller som faktiskt ansvarar för verksamheten,

4) *satellitbaserad fjärranalys* opererande av sådana anordningar eller sådan utrustning i rymdföremål som förmår observera elektromagnetisk strålning som utstrålas eller återkastas från objekt som finns på eller under jord- eller vattenytan eller i luften eller från andra rymdföremål och lagra information om strålningen,

5) *fjärranalysaktör* fysiska eller juridiska personer som har bestämmande inflytande över vilken information som samlas in och lagras med anordningar eller utrustning som kan användas för satellitbaserad fjärranalys,

6) *data* signaler som förmedlas av anordningar eller utrustning för satellitbaserad fjärranalys och som innehåller av fjärranalysaktören samt därav härledda produkter, oberoende av i vilken behandlings- eller lagringsfas signalerna och den lagrade informationen är eller på vilket sätt de sänds eller presenteras.

5 §

Tillståndsplikt för rymdverksamhet och förutsättningar för beviljande av tillstånd

För att tillstånd ska beviljas förutsätts att

1) verksamhetsutövaren är tillförlitlig och har behövlig teknisk sakkunskap och ekonomiska förutsättningar för att bedriva rymdverksamhet,

2) verksamhetsutövaren har lämnat ministeriet en bedömning av riskerna med rymdverksamheten och verksamheten enligt bedömningen inte medför någon särskild fara för människor eller egendom eller allmän säkerhet,

3) verksamhetsutövaren strävar i enlighet med 10 § efter att förhindra uppkomsten av rymdskrot och skadliga konsekvenser för miljön på jordens yta, i atmosfären och i rymden,

4) verksamhetsutövaren har en plan för avslutande av rymdverksamheten och åtgärder i anslutning därtill,

5) rymdverksamheten inte strider mot den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik,

6) verksamhetsutövaren uppfyller kraven på försäkring i 8 §,

7) verksamhetsutövaren iakttar Internationella teleunionens gällande regler,

8) verksamhetsutövaren visar att de gällande bestämmelserna om exportkontroll iakttas,

9) om rymdverksamheten omfattar satellitbaserad fjärranalys, ska verksamhetsutövaren iaktta bestämmelserna i 2 a kap. i denna lag.

2 a kap.

Satellitbaserad fjärranalys

11 a §

Tillståndsplikt för satellitbaserad fjärranalys och förutsättningar för beviljande av tillstånd

Satellitbaserad fjärranalys får bedrivas endast av en aktör som arbets- och näringsministeriet på förhand har beviljat tillstånd att bedriva verksamheten. Tillstånd kan beviljas tills vidare eller för viss tid. Ett tillstånd får förenas med sådana villkor som behövs med tanke på verksamhetens säkerhet och övervakningen av verksamheten.

För att tillstånd ska beviljas förutsätts att

1) fjärranalysaktören är tillförlitlig och har tillräcklig sakkunskap och förmåga att genomföra de åtgärder som behövs för att skydda de anordningar eller den utrustning som används vid satellitbaserad fjärranalys samt data från obehörig åtkomst samt att förhindra användning av dem i strid med denna lag,

2) fjärranalysaktören har lämnat arbets- och näringsministeriet en utredning om att de säkerhetskrav som anges i 11 c § uppfylls,

3) fjärranalysaktören har lämnat ministeriet en utredning om de tekniska egenskaperna hos de anordningar eller den utrustning som används vid satellitbaserad fjärranalys, inbegripet deras upplösningsförmåga, positionsnoggrannhet, tidupplösning, frekvensband och kvalitet, samt information om var verksamhetens driftcentral finns och om de markstationer som använts i verksamheten,

4) fjärranalysaktören har lämnat ministeriet en utredning om syftet med den satellitbaserade fjärranalysen samt om ändamålet med och målgrupperna för data,

5) fjärranalysaktören har lämnat ministeriet en utredning om de förfaranden för identifiering av kunder och kundkontroll som aktören tillämpar,

6) andra rymdföremål fotograferas endast med skriftligt samtycke av ägaren till rymdföremålet i fråga och samtyckena till fotograferingen arkiveras på ett tillförlitligt sätt,

7) den satellitbaserade fjärranalysen inte strider mot den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik,

8) fjärranalysaktören iakttar Internationella teleunionens gällande regler.

I tillståndsansökan ska fjärranalysaktören lämna en för tillståndsprövningen behövlig och tillförlitlig utredning om att de förutsättningar som anges i 2 mom. uppfylls samt om fjärranalysaktörens ägarförhållanden, om denne är en juridisk person.

Om satellitbaserad fjärranalys ingår i rymdverksamhet där verksamhetsutövaren och fjärranalysaktören är samma person, kan denne ansöka om tillstånd för satellitbaserad fjärranalys samtidigt med det tillstånd som ska sökas för rymdverksamhet. I dessa fall kan arbets- och näringsministeriet meddela ett gemensamt tillståndsbeslut som gäller bedrivande av rymdverksamhet och satellitbaserad fjärranalys.

Närmare bestämmelser om ansökan om tillstånd och om de uppgifter och handlingar som ska ingå i tillståndsansökan får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

11 b §

Myndigheternas anmälningsplikt som gäller satellitbaserad fjärranalys

Finska myndigheter som bedriver satellitbaserad fjärranalys ska informera arbets- och näringsministeriet om sin satellitbaserade fjärranalys och om eventuella förändringar i verksamheten. Myndigheterna ska också informera arbets- och näringsministeriet om verksamheten överförs till en annan myndighet.

Närmare bestämmelser om lämnande av den information som avses i 1 mom. och om de uppgifter och handlingar som ska lämnas får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

11 c §

Säkerhetskrav för satellitbaserad fjärranalys

En fjärranalysaktör ska sörja för riskhanteringen i fråga om satellitbaserad fjärranalys och de anordningar eller den utrustning och de lokaler som används vid analysen samt riskhanteringen i fråga om behandlingen av data. Satellitbaserad fjärranalys och fjärranalysaktören ska uppfylla följande säkerhetskrav:

1) mottagningen och behandlingen av data är informationssäker och de system och anordningar som används i verksamheten är tillräckligt skyddade mot yttre störningar och hot mot informations säkerheten,

2) de kränkningar av och hot mot informationssäkerheten som riktas mot de system och anordningar som används i verksamheten kan upptäckas,

3) utomstående aktörer har inte obehörig åtkomst till anordningar och lokaler som används vid satellitbaserad fjärranalys eller till data som producerats i verksamheten,

4) en fjärranalysaktör ska tillämpa förfaranden för identifiering av kunder och kundkontroll med hjälp av vilka det med tillräcklig säkerhet kan fastställas till vem och för vilket ändamål data lämnas ut,

5) de vid satellitbaserad fjärranalys använda anordningarnas prestanda, användbarhet, kvalitet och funktionssäkerhet samt datas kvalitet och integritet kan följas upp och fel och störningar som i avsevärd grad stör anordningarnas funktion kan upptäckas.

Närmare bestämmelser om säkert bedrivande av satellitbaserad fjärranalysverksamhet samt om minimikraven på anordningar och funktioner som påverkar säkerheten och på personalens kompetens och erfarenhet får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

11 d §

Utlämnande av data

Data får lämnas ut endast till kunder som fjärranalysaktören identifierat och utfört kundkontroll på.

Data får inte lämnas ut för militärt bruk till ett land som är föremål för EU:s eller FN:s vapenembargo eller för någon annan användning som strider mot EU:s eller FN:s sanktioner.

Fjärranalysaktören ska utan dröjsmål informera arbets- och näringsministeriet om den har skäl att misstänka att den har lämnat ut data till en oönskad aktör eller för ändamål som fjärranalysaktören misstänker äventyrar den nationella säkerheten eller fullgörandet av Finlands internationella förpliktelser eller strider mot Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Detsamma gäller situationer där en fjärranalysaktör upptäcker att en obehörig person har fått tillgång till data.

Under de undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011) eller i situationer som motsvarar dem ska fjärranalysaktören vid utlämnandet av data trygga företräde för behöriga finska myndigheter, när dessa anser att det behövs för att skydda den nationella säkerheten eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska intressen.

Närmare bestämmelser om den satellitbaserade fjärranalysverksamhetens kunder och om begränsningar av användningen av data får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

12 §

Uppgiftsskyldighet

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål lämna arbets- och näringsministeriet uppgifter om ändringar som kan inverka på de förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 5 § 2 mom., på tillståndsvillkoren eller på de uppgifter som ska föras in i registret över rymdföremål. Verksamhetsutövaren ska också utan dröjsmål meddela om det har inträffat ändringar i rymdföremålets ägarförhållanden och om rymdverksamheten har upphört.

Utöver vad som i 11 d § föreskrivs om fjärranalysaktörens anmälningsplikt ska en fjärranalysaktör utan dröjsmål lämna arbets- och näringsministeriet uppgifter om förändringar som kan inverka på de förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 11 a § 2 mom. eller tillståndsvillkoren. En fjärranalysaktör ska också utan dröjsmål informera om att satellitbaserad fjärranalys har upphört.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

13 §

Ändring och återkallelse av tillstånd

Arbets- och näringsministeriet får ändra eller återkalla ett tillstånd till bedrivande av rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys, om

1) det i tillståndsansökan eller dess bilagor har getts felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har påverkat tillståndsprövningen,

2) verksamhetsutövaren eller fjärranalysaktören inte längre uppfyller de väsentliga förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 5 § 2 mom. eller 11 a § 2 mom.,

3) verksamhetsutövaren eller fjärranalysaktören på ett väsentligt sätt har försummat eller brutit mot en skyldighet eller begränsning enligt denna lag eller mot tillståndsvillkoren, eller

4) det är nödvändigt att ändra eller återkalla tillståndet på grund av Finlands internationella utfästelser eller förpliktelser.

Innan ministeriet fattar ett beslut enligt 1 mom. ska det sätta ut en tidsfrist för verksamhetsutövaren eller fjärranalysaktören att avhjälpa bristen, felet, överträdelsen eller försummelsen. Satellitbaserad fjärranalys ska dock avbrytas på förordnande av arbets- och näringsministeriet, om det är nödvändigt för att skydda den nationella säkerheten eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska intressen eller för att Finlands internationella förpliktelser ska kunna fullgöras.

I beslutet om att ändra eller återkalla tillståndet får ministeriet ställa sådana villkor som behövs med tanke på säkerheten när rymdverksamheten fortsätter eller avslutas. När ministeriet återkallar ett tillstånd kan det också bestämma att verksamhetsutövaren ska överföra rymdverksamheten till en annan verksamhetsutövare som fortsätter verksamheten.

14 §

Övervakning

Arbets- och näringsministeriet övervakar att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

Verksamhetsutövaren ska årligen lämna arbets- och näringsministeriet en rapport över sin rymdverksamhet.

Fjärranalysaktören ska årligen lämna arbets- och näringsministeriet en rapport över sin satellitbaserade fjärranalys och dess kunder. Om satellitbaserad fjärranalys ingår i rymdverksamhet där verksamhetsutövaren och fjärranalysaktören är samma person, kan denne inkludera årsrapporten över satellitbaserad fjärranalys i årsrapporten över rymdverksamhet.

Ministeriet har rätt att av verksamhetsutövaren och fjärranalysaktören få även andra uppgifter som det behöver för övervakningen.

Närmare bestämmelser om innehållet i den rapport som avses i 2 och 3 mom. och om de uppgifter som behövs för övervakningen får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

15 §

Inspektionsrätt

Arbets- och näringsministeriet har inom ramen för den övervakning som avses i 14 § rätt att förrätta behövliga inspektioner av verksamhetsutövarens rymdverksamhet och rymdföremål samt av fjärranalysaktörens satellitbaserade fjärranalys och de anordningar eller den utrustning som används vid analysen. Ministeriet har rätt att anlita en annan myndighet eller en oberoende sakkunnig för inspektionen. På sakkunniga tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid skötseln av uppdrag enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

En tjänsteman eller oberoende sakkunnig som förrättar inspektion har rätt att i den omfattning som inspektionen kräver få tillträde till de lokaler och andra områden som är i verksamhetsutövarens eller fjärranalysaktörens besittning eller användning och används eller har använts för att bedriva rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys och som är av betydelse för övervakningen av rymdverksamheten eller den satellitbaserade fjärranalysen, samt att få studera handlingar och uppgifter som behövs med tanke på inspektionsuppdraget trots vad som föreskrivs om hemlighållande av uppgifter. I utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektion förrättas endast om det är nödvändigt för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det i fallet i fråga finns grundad och specificerad anledning att misstänka att det har skett eller kommer att ske en sådan överträdelse av bestämmelserna i denna lag att påföljden kan vara en administrativ påföljdsavgift eller ett straff enligt strafflagen (39/1889).

Vid inspektioner ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas.

17 §

Utlåtanden

Arbets- och näringsministeriet kan i samband med uppdrag som avses i 5 §, 8 § 2 mom., 11 och 11 a § begära behövliga utlåtanden av andra myndigheter och av oberoende sakkunniga som företräder särskild sakkunskap. Ministeriet kan också begära utlåtanden i samband med bedömningen av förutsättningarna för att ändra eller återkalla ett tillstånd med stöd av 13 § eller i samband med övervakning som avses i 14 §.

17 a §

Bedömning av tillförlitlighet

En utövare av rymdverksamhet och en fjärranalysaktör ska vara pålitliga. Om denne är en juridisk person, gäller kravet på tillförlitlighet verkställande direktören och dennes ställföreträdare, ledamöter och ersättare i styrelsen, ledamöter och ersättare i förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän och andra som hör till den högsta ledningen. Kravet på tillförlitlighet gäller också ägare till rymdföremål samt de ägare till juridiska personer som bedriver

rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys som har en ägarandel på minst 10 procent eller rösträtt i företaget.

En person anses inte vara tillförlitlig, om

1) han eller hon under fem år före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under tre år före bedömningen har dömts till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig att bedriva rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys,

2) han eller hon annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att bedriva rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys,

3) näringsförbud som gäller detta har förts in i myndighetsregister eller kreditupplysningsregister,

4) han eller hon är försatt i konkurs eller enligt utmätning eller någon annan utredning är oförmögen att svara för sina skulder, eller

5) hans eller hennes handlingsbehörighet har begränsats.

Den tidsfrist som avses i 2 mom. 1 punkten ska räknas från det att domen har vunnit laga kraft till den tidpunkt då ansökan togs emot. Om domen inte har vunnit laga kraft, kan den dömda dock fortsätta utöva den beslutanderätt som ingår i hans eller hennes ägarandel, om detta ska anses vara uppenbart motiverat utifrån en helhetsbedömning av den dömdes tidigare verksamhet, de omständigheter som ledde till domen och andra omständigheter som inverkar på ärendet.

18 §

Myndighetens rätt att få information

Arbets- och näringsministeriet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av andra myndigheter få sådan information om omständigheter som berör verksamhetsutövaren och fjärranalysaktören som är nödvändig för att ministeriet ska kunna sköta sina uppdrag.

19 §

Vite

Arbets- och näringsministeriet kan förena ett förordnande som det meddelat med stöd av 13 § 2 och 3 mom. med vite.

21 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) bedriver rymdverksamhet utan tillstånd enligt 5 § eller godkännande enligt 11 §,

2) överför faktiskt bestämmande inflytande över ett rymdföremål eller rymdverksamhet till en annan verksamhetsutövare eller ägare utan godkännande som avses i 11 §,

3) i rymdverksamhet försummar den skyldighet att teckna försäkring som avses i 8 § eller den uppgiftsskyldighet som avses i 12 § eller 14 § 2 mom.,

4) bedriver satellitbaserad fjärranalys utan tillstånd enligt 11 a §, eller

5) vid satellitbaserad fjärranalys försummar den anmälningsplikt som avses i 11 d § 2 mom. eller den uppgiftsskyldighet som avses i 12 § eller 14 § 3 mom.

ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag för rymdverksamhetsförseelse eller förseelse mot bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys dömas till böter.

Bestämmelser om straff för registeranteckningsbrott finns i 16 kap. 7 § i strafflagen och om straff för ingivande av osant intyg till myndighet i 16 kap 8 § i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Satellitbaserad fjärranalys som har inletts före ikraftträdandet av denna lag får fortsätta utan tillstånd enligt 11 a § i tolv månader från dagen för ikraftträdandet av lagen

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Sanna Marin

..minister Förnamn Efternamn

1.

Lag

om markstationer och vissa radaranläggningar

I enlighet med riksdagens beslut:

Gällande lydelse

[Text]

§

Föreslagen lydelse

[Text]

§

Denna lag träder i kraft den 20 .